

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
SERVİS ARAÇLARI YÖNERGESİ
BİRİNCİ KISIM
Amaç, Kapsam, Dayanak, Tanımlar, İlkeler
BİRİNCİ BÖLÜM
Amaç, Kapsam, Dayanak, Tanımlar, İlkeler

Birinci Bölüm

Amaç

MADDE 1- Bu yönerge İBB sınırları içinde yolcu taşıma izni verilen servis araçlarının hangi koşullar altında ve ne şekilde çalışacaklarını, bunların işleticileri ile verilen hizmetten yararlanan kuruluşlar/şahıslar arasındaki ilişkileri, uygulamayı yürütecek ve denetleyecek olan kuruluş ve organların yetki ve sorumluluk alanlarını belirlemek amacıyla hazırlanmıştır.

Kapsam

MADDE 2- Bu Yönerge;

- a-) Öğrenci Servis Taşımacılığı** (Okul öncesi, ilköğretim ve orta öğretim öğrencilerini taşımak üzere okul servis aracı olarak kullanılan araçlar)
- b-) Personel Servis Taşımacılığı** (Ücreti karşılığında toplu taşıma servis hizmeti veren veya mülkiyetlerindeki araçlarla kendi personelini taşıyan özel kişilere ait personel servis araçları)
- c-) Turizm Servis Taşımacılığı** (Şehir içi turizm taşımacılığı yapan araçları,)
- d-) Ücretsiz Servis Taşımacılığı** (Müşteri hizmeti adı altında ücretsiz yolcu taşımacılığı yapan servis araçları)
- e-) Kamu Kurum ve Kuruluşları Servis Taşımacılığı** (Kamu Tüzel kişiliğine ait araçlar)
- f-) İller arası personel ve Okul servis taşımacılığı.**
- g-) Diğer tüm servis araçlarını kapsar.**

Dayanak

MADDE 3-

- a-) Bu yönerge;** 03.07.2005 tarihli ve 5393 sayılı Belediye Kanunu' nun ve 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu ile ilgili kanun ve mevzuatlara dayanılarak hazırlanmıştır.
- b-) Bu yönergeyle herhangi bir kişi ya da kuruluşa getirilen yükümlülük, mevzuatın öngördüğü diğer yükümlülüklerden o kişi ya da kuruluşa masuniyet veya muafiyet sağlamaz.**

İlgili Kurum-Kuruluş ve Birimler

MADDE 4-

- a.** İstanbul Valiliği
- b.** İl Jandarma Komutanlığı
- c.** Sahil Güvenlik Komutanlığı
- d.** İl Emniyet Müdürlüğü
- e.** İl Milli Eğitim Müdürlüğü
- f.** İstanbul İli İlçe/İlk Kademe Belediyeleri
- g.** UKOME (Ulaşım Koordinasyon Merkezi)
- h.** İBB (İstanbul Büyükşehir Belediyesi) Ulaşım Daire Başkanlığı ve ilgili Daire Başkanlıklarına bağlı müdürlükler;
  - İBB Toplu Ulaşım Hizmetleri Müdürlüğü (TUHİM)
  - İBB Ulaşım Koordinasyon Müdürlüğü
  - İBB Ulaşım Planlama Müdürlüğü

- İBB Trafik Müdürlüğü
- İBB Yol Bakım Müdürlüğü
- İBB Emlak Müdürlüğü
- İBB Zabıta Destek Hizmetleri Müdürlüğü

- 1. İETT İşletmeleri Genel Müdürlüğü
- i. İstanbul Ticaret Odası
- j. İstanbul Umum Servis Aracı İşletmecileri Esnaf Odası.

Tanımlar

MADDE 5- (1) Bu Yönergenin uygulanmasında

- a) **UKOME** : Ulaşım Koordinasyon Merkezi'ni,
- b) **İBB** : İstanbul Büyükşehir Belediyesi'ni,
- c) **İTK** : İl Trafik Komisyonu'nu
- ç) **İETT**: İstanbul Elektrik Tramvay ve Tünel İşletmeleri Genel Müdürlüğü'nü,
- d) **TUHİM**: Toplu Ulaşım Hizmetleri Müdürlüğü'nü,
- e) **UKM**: Ulaşım Koordinasyon Müdürlüğü'nü,
- f) **Belediye Trafik Zabıtası**:
- g) **İTO**: İstanbul Ticaret Odası'nı,
- h) **Esnaf Odaları Birliği**: Esnaf Odalarının bağlı bulunduğu üst birliği,
- ı) **Esnaf Odası**: Servis Aracı İşletmecisinin bağlı olduğu esnaf odasını,
- i) **Servis Aracı Uygunluk Belgesi**: Kapsam kısmında adı geçen araç işleticilerinin, araçları için bu yönetmelik hükümlerine göre tespit edilen Madde-21' de belirtilen yetkili kurumlardan alacakları belgeyi,
- j) **Servis Aracı Uygunluk Tespit Komisyonu**: Toplu Ulaşım Hizmet Müdürlüğü'nce tespit edilip Ulaşım Daire Başkanı tarafından onaylanan üç kişiden oluşan Komisyonu,
- k) **Güzergâh Kullanım İzin Belgesi**: Servis Araçlarının çalışacakları güzergâhı belirten Toplu Ulaşım Hizmetleri Müdürlüğü'nce verilen belgeyi,
- l) **İstiap Haddi**: Bir aracın güvenle taşıyabileceği ve imalat standardında belirtilen en çok yolcu ve hizmetli sayısını,
- m) **Rehber**: Okul öncesi çocukları ve 6-14 yaş grupları arasındaki öğrencileri taşıyan okul servis araçlarında, araç içi düzenini sağlayan, öğrencilerin araca iniş ve binişlerinde yardımcı olan şahıslar ile Turizm servis araçlarında görevli turizm rehber personeli.
- n) **Servis aracı**: Şehir içi servis hizmetlerinde kullanılan otobüs, minibüs sınıfı araçları,
- o) **Şoför Eğitim Sertifikası**: Servislerde şoför olarak çalışabilmek için İBB tarafından konusunda uzman kişilerce verilecek eğitim sonunda alacakları sertifika.
- ö) **Şoför**: Servis aracını sevk ve idare yetkisine haiz kişiyi,
- p) **Yüklenici**: Servis hizmetini yapmayı taahhüt eden firmayı
- r) **Taşımacı**: Araç sahibi olan veya mülkiyeti muhafaza kaydıyla satışta alıcı sıfatıyla sicilde kayıtlı Görülen kişiyi,
- s) **Taşıma Hizmetinden Men**: Emniyet, Jandarma ve Trafik Zabıtası tarafından bu yönergede belirlenen sebeplerle hakkında işlem yapılan minibüsün, yediemin park veya güvenli alana çekilerek taşımacılık faaliyetinden belli bir süre uzaklaştırılmasını
- ş) **Toplu Taşımacılık**: Toplu taşıma araçlarıyla İstanbul kent sınırları içinde yapılan toplu yolcu taşıma faaliyetini,
- t) **Toplu Taşıma Aracı Tanıtım Kartı**: Servis araçlarında bulundurulması gereken, araç teknik bilgileri ile araç sahibi ve çalışan şoförlere ait bilgilerin yer aldığı resimli bir belgeyi.
- u) **Toplu Taşıma Aracı Kullanım Belgesi**: Güzergâh İzin Belgesi bulunan servis araçlarında şoför olarak çalışacak kişilere verilecek belgeyi.

ü) Toplu Ulaşım Komisyonu: TUHİM bünyesinde, bu birimden 3 (üç), Emniyet Müdürlüğünden 1 (bir), İl Jandarma Komutanlığından 1 (bir), Esnaf Odaları Birliğinden 1 (bir), İTO'dan 1 (bir) üye olmak üzere toplam 7 (Yedi) kişiden müteşekkildir. Okul servis araçları ile ilgili şikâyetlerin görüşüleceği komisyon toplantılarına İl Milli Eğitim temsilcisinin davet edilmesi.

v) Yolcu: Şoför dışında araç içinde bulunan ve ücretli/ücretsiz taşınan kişi/kişileri.

y) Yaptırım Cetveli: Taşımacılık esnasında yönergede belirlenen kurallara uymayanlara uygulanacak yaptırımı gösteren cetveldir. (yönergenin ekindedir)

2) Bu yönergede yer alan diğer ifadeler için ilgili kanun ve yönetmeliklerde kullanılan tanımlar geçerlidir.

Yönetim

MADDE-6

a-) Yüklenici veya işletmeciler, İBB TUHİM tarafından verilen Güzergâh İzin Belgesinde yazılı güzergâhta, bu yönergeye göre yayınlanacak talimatlar çerçevesinde toplu taşıma faaliyetlerini İBB TUHİM yönetim ve denetiminde yaparlar.

b-) Servisler bu yönergede belirtilen yasal yetkili kurum elemanları tarafından denetlenirler.

c-) İBB ve bağlı birimleriyle ilişkilerde muhatap; adına Güzergâh İzin Belgesi düzenlenen yüklenici ve işletmecilerdir. Ancak İBB nezdinde iş ve işlemlerin takibi için, yüklenici ve işletmecinin resmi vekili ve üyesi olduğu oda muhatap alınır.

Yürütme

MADDE-7

a-) Servis aracı güzergâh izin belgeleri TUHİM tarafından tanzim edilerek imza karşılığı yüklenici ve işletmeciye veya resmi vekiline verilir.

b-) Güzergâh Kullanım İzin Belgesi harç cetvelleri TUHİM tarafından; yıllık TEFE ve TÜFE ortalamasına göre hazırlanarak Büyükşehir Belediye Meclisi'ne sunulur. Her yıl için belirlenen tarife cetvelleri Büyükşehir Belediye Meclisi kararının onanmasını müteakip yürürlüğe girer.

İKİNCİ KISIM

Çalışma Esasları

Genel Esaslar

MADDE-8

Servis Aracı İşletmesinde ve Personelinde Hizmetin Yerine Getirilmesi Sırasında Uyulacak Esaslar

a-) Yüklenici ve işletmeciler, yolcuların rahat bir yolculuk yapmasını sağlayacak tedbirleri alırlar ve müşteriye taahhüt ettiği yere kadar getirip götürürler.

b-) Yüklenici ve işletmeciler (veya şoförler) ile hizmeti alan personel, veliler veya müşteriler arasındaki uyuşmazlıklarda TUHİM, Okul Aile Birlikleri, Servis hizmetini alan idareler ve ilgili odalar, hakem ve yaptırım yetkisine sahiptir.

c-) Yüklenici ve işletmeciler meydana gelebilecek trafik kazası veya herhangi bir olumsuzlukta 3. şahıslara karşı mer'i mevzuatlara karşı sorumludur. Bu sebeple belediye ve birimlerine suç isnat edilemez. Yüklenici ve işletmeciler ile yolcular arasındaki sözleşmede bu husus açıkça belirtilmelidir.

d-) Yüklenici ve işletmeciler yanında çalışanlar, hizmet akdine tabi olup, bunların sosyal güvenlik yönünden sigorta işlemlerinin yaptırılması yüklenici ve işletmecilerin sorumluluğunda olup, bu işlemleri yaptırmayanlara Güzergâh İzin Belgesi verilmez.

Taşımacı ve Şoförlerin Taşıma Sırasında Uyacağı Kurallar:

MADDE-9

- a-**) Güzergâh kullanım izin belgesi araçlarda (Servisler) şoför olarak çalışacak kişiler, Toplu Taşıma Aracı Kullanım (Sürücü) Belgesi'ni İBB TUHİM'den almak zorundadırlar.
- b-**) Yüklenici ve işletmeciler Servislerin iç tarafında ön cam üstünde yolcularca rahat görünecek yerde Toplu Taşıma Aracı Tanıtım Kartı ile Toplu Taşıma Aracı Kullanım Belgesi bulundurmak zorundadır. Bu belgeleri bulundurmayanlar hakkında belge ibraz etmemiş sayılarak ceza cetvelinin 15. madde hükmü uygulanır.
- c-**) Yüklenici ve işletmeciler sahibi veya vekili "Güzergâh Kullanım İzin Belgesi" alırken Toplu Taşıma Aracı Kullanım Belgesi'ni göstermek zorundadır.
- d-**) Toplu Taşıma Aracı Kullanım Belgesi yönergenin yürürlüğe girmesinden itibaren, (İBB'nin düzenleyeceği eğitim programına katılmasını müteakip, başarılı olanlara verilecek eğitim sertifikasını aldıktan sonra) belirtilen işlemleri yerine getirmeleri halinde TUHİM tarafından verilecektir.
- e-**) İlgili Oda, Oda Kayıt Belgesi verdiği kişiler ile ilgili bilgileri 30 gün içinde TUHİM'e bildirmek zorundadır.
- f-**) Yüklenici ve işletmeciler çalıştırdığı personelin her türlü kanuni sorumlulukları, vergi, sigorta vb. yükümlülüklerinden sorumludur ve yerine getirmek zorundadır.
- g-**) Araçlara Karayolları Trafik Kanunu'nun zorunlu kıldığı mali sorumluluk (trafik) sigortası dışında Zorunlu koltuk ferdi kaza sigortası yaptırılması zorunludur.
- h-**) Servis araçlarının çalışması esnasında meydana gelen her türlü kaza ve fiilden, bununla ilgili olarak yargıya intikal eden her türlü yükümlülükten ve üçüncü şahıslara karşı doğacak yükümlülüklerden tamamen şoför sorumludur. Tazminat ve bu gibi davalar sonucu hükmedilen tazminat bedelleri İBB'yi ilgilendirmez.
- ı-**) Para cezaları araç sahibine aittir. Cezalar mal sahibine tebliğ edilir.
- i-**) Servis aracı hizmeti veren şoförlerin durumlarının Okul Servis Araçları Hizmet Yönetmeliği'nin ilgili hükümlerine uygun olması gerekir. Durumları uygun olmayanlar, alkol, uyuşturucu vb. keyif verici madde kullanımından dolayı mahkûmiyet almaları durumunda veya adli sicil kaydı (Rüşvet, Hırsızlık, Yüz kızartıcı veya 4 yılı aşkın süre kesinleşmiş hapis cezası, terör vb. suçlardan dolayı) bozuk olanlar 5 yıl süre ile servis taşımacılığı yapamazlar. (2918 K.T.K ve Okul Serv. Hiz. Yön. Madde-8/d-f)
- j-**) Öğrenci veya yolcuların iniş ve binişlerinde araç kapısı kapanmadan araç hareket ettirilemez.
- k-**) Öğrenci veya yolcular trafiğin yoğun olmadığı ve belirlenen yerlerde indirilip bindirilmelidir.
- l-**) Servis araçları yolcuları rahatsız etmeyecek şekilde kullanılmalıdır.
- m-**) Servis araçlarında çalışacak personelin kıyafeti temiz ve bakımlı olmalıdır.
- n-**) Şoför, Öğrenci ve yolcuların araç içerisinde sigara içmelerine, yemek ve kuru yiyecek vb. yemeleri yasaktır. Bu tür davranışlara izin verilmemelidir.
- o-**) Servis aracı kullanımı esnasında şoförler, konuşma adabına uygun olmayacak sözler kullanmamalıdır.
- ö-**) Yolculardan gelen şikâyetler üzerine taciz vb. olayların, mahkeme kararı ile belgelendirilmesine müteakip şoförün Toplu Taşıma Aracı Kullanım Belgesi iptal edilerek 5 yıl süre ile yenilenmez.
- p-**) Yüklenici ve işletmeciler personelin işe başlaması gibi işten ayrılması halinde bu durum 15 gün içinde ilgili oda aracılığıyla TUHİM'e bildirilir. Aksine hareket edenler hakkında yaptırım cetvelinde yer alan 15. madde uygulanır.
- r-**) Yüklenici ve işletmeciler velinin aylık ödemelerini geciktirmesi durumunda öğrenci üzerinde baskı oluşturmadan kapalı zarf içinde veliye bir an önce ödeme yapmasını hatırlatacak, öğrencinin servise alınmaması gibi davranışlarda bulunmayacaktır. İkinci ayın başında halen ödeme yapılmamış olması halinde konu okul yönetimi ve okul aile birliğine iletilerek öğrencinin servisle ilişkisi kesilir.

- s-) Araç sürücüsü yetkili denetim elemanlarınca istenmesi halinde gerekli belgeleri ibraz etmek zorundadır. Aksine hareket edenler yaptırım cetvelinin 6. maddesinde yer alan hükümler uygulanır.
- ş-) Gün içinde tamamlanan hizmet aralarında servislerin beklemek zorunda olduğu sürelerde park etmek amacıyla ana arter ve cadde üzerinde trafiği aksatmalarına izin verilmez. Aksine hareket edenlere yaptırım cetvelinin 9. maddesinde yer alan hükümler uygulanır.

Güzergâh Kullanım İzin Belgesi Genel Şartlar

MADDE-10

- a-) Müracaat esnasında istenen belgeler ekler bölümünde yer almaktadır.
- b-) Servis aracı Güzergâh Kullanım İzin Belgesi 1 (bir) yıl süre ile geçerlidir.
- c-) Sürenin dolmasını takip eden 2 (iki) ay içinde aynı hizmetin devamı için yeni belge müracaatında bulunmayanlara % 50 fazlası farkı ile belge verilir.
- d-) Bundan sonraki gecikilen her ay için yasal gecikme faizi gecikme ile birlikte tahsil edilir.
- e-) Araç sahibinin ölümü, aracın satışı ya da yenilenmesi halinde güzergâh kullanım izin belgesi yenilenir.
- f-) İşletmeciliği bırakan veya devredenlere daha önce ödedikleri güzergâh kullanım izin belgesi harcı geri ödenmez.
- g-) Okul Servis Araçları Hizmet Yönetmeliği'nin 8 inci maddesinin d ve f fıkralarında belirtilen hükümlere uygun olmayanlara, (Hakkında yüz kızartıcı ve gayri ahlaki suçlar ile kasıtlı adam öldürme veya ağır yaralamalı suçlardan mahkûmiyet kararı verilmiş olanlara) güzergâh izin belgesi verilmez, şoför olarak da çalıştırılmaz, verilmiş ise bu kimselerin belgeleri iptal edilir.

ÜÇÜNCÜ KISIM

Birinci Bölüm

Şoförlere İlişkin Şartlar

Şoför Standardı Olarak İstenilen Şartlar:

MADDE-11

- a-)Diploma
- İlkokul diplomalı (5 yıllık)
  - İlköğretim diplomalı (8 yıllık)
- b-) **İBB, İlgili oda, İl Emniyet Müdürlüğü ve MEB koordinasyonunda verilecek Eğitim Sertifikası**
- Acil kurtarma ve ilk yardım
  - Şehir bilgisi (tarihi, turistik, coğrafi, sosyal ve kültürel olarak)
  - Harita ve şehir planı okuma bilgisi
  - İlgili mevzuat gereğince verilecek olan davranış bilgisi
  - Yol ve trafik bilgisi
  - Yabancı dil (isteğe bağlı)
  - Temel ve Mesleki Özellikler Edinme Eğitimi (İlgili meslek odasından)
- c-) Psikoteknik Değerlendirme ve Psikiyatri Uzmanı Raporu (01.01.2008 tarihinden itibaren uygulanacaktır. Ancak zaruret halinde TUHİM bu süreyi 6 ay uzatabilir.)
- d-) Sabıka kaydı
- e-) Toplu Taşıma Aracı Kullanım Belgesi
- f-) Sosyal Güvenlik Kaydını gösteren ilgili kurumdan alınmış sicil numarası (SSK, Bağ-kur vs.)
- g-) Servis aracı minibüs ise, B sınıfı için 3 yıl, otobüs ise, E sınıfı için 5 yıllık sürücü belgesi (MEB Okul Serv. Araç Hiz Yön. Mad. 8-e - Karayolları Taşıma Yönetmeliği Mad. 60. f) (ilk ehliyet tarihi dikkate alınır)

h-) Göreve yeni başlarken ve 5 yılda bir psikolojik ve bulaşıcı hastalıklar, uyuşturucu madde bağımlılığı yönlerinden tam teşekküllü hastaneden alınacak Sağlık Raporu. (Karayolları Taşıma Yönetmeliği Mad. 60. e)

Şoför Eğitim Sertifikası

MADDE-12 İBB, Oda ve TUHİM Koordinasyonunda, konusunda uzman kişilerce verilecek eğitim sonunda başarılı olan işletici ve şoförlerine TUHİM tarafından Şoför Eğitim Sertifikası verilir.

1-) Müracaat Şartları

Şoför eğitimi alacak işletici ve şoförler için müracaat şartları aşağıdaki gibidir.

a. Dilekçe

b. Servis aracı minibüs ise, B sınıfı için 3 yıl, otobüs ise, E sınıfı için 5 yıllık sürücü belgesi,

c. Sabıka Kaydı uygunluğu (son 6 ay içinde alınan)

2-) Eğitim Konuları

İBB, Oda ve TUHİM Koordinasyonunda verilecek Eğitim, **Madde 11-(b)** de belirtilen konuları içerir. Eğitim Müdürlüğü tarafından verilen eğitimi başarıyla tamamlayan şoför, Psikoteknik testten geçirilerek adına Şoför Eğitim Sertifikası düzenlenir.

Toplu Taşıma Aracı Kullanım Belgesi Müracaatında İstenen Belgeler

MADDE-13

a-) Araç sahipleri ve Şoförler Toplu Taşıma Aracı Kullanım Belgesi almak için aşağıdaki evraklar ile TUHİM'e başvuracaklardır.

1. Dilekçe,

2. Şoför Eğitim Sertifikası,

3. Servis aracı minibüs ise, B sınıfı için 5 yıl, otobüs ise, E sınıfı için 3 yıllık sürücü belgesi,

4. Adli sicil kaydı,

5. Göreve yeni başlarken ve 5 yılda bir psikolojik ve bulaşıcı hastalıklar, uyuşturucu madde bağımlılığı yönlerinden tam teşekküllü hastaneden alınacak Sağlık Raporu.

İKİNCİ BÖLÜM

Servis Aracı İşletiminde Uyulacak Esaslar

MADDE 14-

A-Öğrenci Servis Aracı İşletiminin Yerine Getirilmesi Sırasında Uyulacak Esaslar

1-) a-) Okul aile birliği ile anlaşmalı servis araçlarında; taşınan öğrencilerin adı soyadı, veli ismi, kan grupları, ev veya irtibat telefonları okul tarafından ve/veya okul aile birliğinden onaylanmış bir liste bulundurulacaktır.

b-) Taşıma hizmeti, veliler tarafından anlaşmalı servislerle yapılıyor ise öğrenci belgelerinin TUHİM'e ibrazı ile oluşturulan tasdiklenmiş öğrenci listesi bulundurulacaktır.

2-) Araçta taşınan yolcu sayısının % 20'si kadar misafir yolcu taşınabilir. Ancak aracın taşıma sınırının aşılması zorunludur.

3-) Okul öncesi çocukları ve 6 ile 14 yaş grupları arasında öğrenci çocukları taşıyan okul servis araçlarında, araç içi düzenini sağlayan, öğrencilerin araca iniş ve binişlerinde yardımcı olan rehber personel bulundurulması zorunludur.

B-) a-) Personel Servis Aracı İşletiminin Yerine Getirilmesi Sırasında Uyulacak Esaslar (Ek Şart Yok)

b-) Personel Servis Aracı İşletiminin Yerine Getirilmesi Sırasında İl Sınırını Aşan Taşımacılıkta Uyulacak Esaslar (29.08.2006 tarih ve 2006/6-19 sayılı UKOME kararı.)

1-) İstanbul' dan Kocaeli' ne servis yapan 34 plakalı servis araçlarının Kocaeli-Gebze sınırları içerisinde yolcu alamazlar. Yolcu almaları halinde araçlar bağlanacaktır.

2-) Aynı araçların yolcularını boşalttıktan sonra Gebze içerisinde boş dolaşamazlar. Boş dolaşmaları halinde araçlar bağlanacaktır.

3-) Kocaeli-Gebze sınırları içerisinde ikamet eden 34 plakalı servis araçları Kocaeli'nde plaka tahdidi olması sebebi ile plakalarını 41' e çevireceklerdir.

4-) Mükerrer evrak beyanlarının önlenmesi için Kocaeli' den İstanbul' as yapılan personel taşımacılığı esnasında düzenlenen Güzergâh Kullanım İzin Belgeleri için araç 41 plakalı ise öncelikli olarak Kocaeli Büyükşehir Belediyesinden Güzergâh İzin Belgesi alacaktır.

Kocaeli Büyükşehir Belediyesinden güzergâh izin belgesi alan araçlardan sadece

-Kocaeli Belediyesi Güzergâh İzin Belgesi,

-Ana sözleşme tedarikçi sözleşmesi

-Ruhsat fotokopisi

-Harç bedeli

Belgeleri istenecektir.

C-Turizm Servis Aracı İşletiminin Yerine Getirilmesi Sırasında Uyulacak Esaslar (ek şart yok)

D-Ücretsiz Servis Aracı İşletiminin Yerine Getirilmesi Sırasında Uyulacak Esaslar

1-) Alış-Veriş Merkezleri, Hastane (Diyaliz) ve (Gıda-Yapı) Marketlerinin Ücretsiz Servis Araçları (01.06.2006 tarih ve 2006/5-22 sayılı UKOME kararı.)

a-) Güzergâh kullanım izin belgesi almak için TUHİM' e yapılacak müracaatta durak yerleri listesi önceden bildirilmelidir. Bildirim dışı yerlerde yolcu indirip bindirme yapılmayacaktır. TUHİM' in uygun görmediği noktalarda duraklama veya yolcu indirme bindirme yapılamaz.

b-) Ücretsiz Müşteri servisi içinde çalıştırılan araçlar ait oldukları şirketin kendi personelini taşımada veya başka bir taşımacılık hizmetinde (Firmanın kiraladığı araçlar için ancak ek personel taşımacılığına izin verilebilir) kullanılıyorsa her bir taşıma için ayrı güzergâh izin belgesi alınacaktır.

c-) Sefer sıklığı azami bir saatin altında olamaz. Trafığın yoğun olduğu pik saatlerde TUHİM sefer aralıklarını iki saate kadar çıkarabilir.

d-) Araçlar tarafından ana arterler dışında sokak ve caddeler kullanılamaz. Hiçbir zaman yolcudan ücret alamazlar.

e-) Her şirket veya alışveriş merkezi, kendi ilçe sınırları dâhilinde kalmak şartıyla müşteri taşıma faaliyetlerini sürdürebilir. Birden çok ilçe sınırını kapsayan taşımacılıklarda 2 km'yi aşamaz.

f-) İstanbul'un yoğun trafiği göz önünde bulundurularak, ücretsiz taşımaların **Hafta içi; 10-00/ 17-00** saatleri arası serbest **17.00/20.00** saatleri arası ücretsiz taşımacılık yapamazlar, **20.00/06.00** saatleri arası serbest **Hafta sonu: Cumartesi -Pazar 24 saat** serbest ücretsiz taşımacılık yapabileceklerdir.

g-) Ücretsiz taşımacılık yapacak araçların **Minibüs, Otobüs (Maksimum 27 koltuk kapasiteli araçlarla)** yapılacaktır.

ğ-) İçişleri Bakanlığı'nın görüşü ve yukarıda belirtilen şartlara uyulması halinde güzergâh izin belgesi verilebilecektir.

2-) Şehirlerarası Yolcu Taşımacılığı Yapan (Kara, Deniz, Hava) Şirketler Adına hizmet veren Yolcu Taşıma Servis Araçları

a-) Şehirlerarası otobüs firmaları otobüs terminalinden (Otogar-Cep Otogarı) şehrin muhtelif semtlerine yolcuların ücretsiz olarak Minibüs-Otobüs (Maksimum 27 koltuk kapasiteli araçlarla) tipi araçlarla taşıyabileceklerdir. Şehirlerarası firmaların anlaşması durumunda 15+4 yaşını geçmeyen 27 koltuk kapasiteli otobüslerin kullanılmasına izin verilebilir.

b-) Firmalar Toplu Ulaşım Hizmetleri Müdürlüğü'ne yapacakları güzergâh izin belgesi başvuru dilekçelerinde;

—Ücretsiz müşteri servis araçları kullanacağı geliş-gidiş güzergâhını cadde ve sokağını belirten detaylı krokisini verir.

c-) Bilet satış yazıhaneleri açılırken ilgili firma, Toplu Ulaşım Hizmetleri Müdürlüğünden görüş almak zorundadır. Ücretsiz müşteri servis araçları için parklanma yeri yok ise bu yazıhanelerde sadece bilet satış işlemleri yapılır.

d-) Ücretsiz müşteri servis hizmetlerinde çalıştırdıkları araçları, (firmanın kendi personelinin taşınması hariç) başka bir taşımacılık işinde çalıştıramazlar.

e-) Ücretsiz müşteri servisleri üçüncü şahıslara kiralanamaz.

f-) Ücretsiz müşteri servisleri yoldan ücret karşılığında yolcu alması halinde servis hizmetleri yönergesinde ek yaptırım cetvelinde yer alan 15. madde hükümleri uygulanır.

3-) Diyaliz Hastanelerinin Yaptığı Ücretsiz Yolcu Taşımacılığı

İl Sağlık Müdürlüğü'nden, Diyaliz merkezlerine ait olan hasta taşıma araçlarının, Diyaliz hasta taşıyabileceği “**Uygundur**” yazısını ibraz etmek kaydıyla, “**Ücretsiz Güzergâh Kullanım İzin Belgesi**” alabileceklerdir.

E- Kamu Servis Aracı İşletiminin Yerine Getirilmesi Sırasında Uyulacak Esaslar (ek şart yok)

Servis Aracı Olarak Kullanılacak Araçlarda Aranacak Teknik Şartlar:

(Öğrenci-Personel-Turizm-Ücretsiz-Kamu)

MADDE-15

a-) Okul servis aracı olarak kullanılacak taşıtların yaşları on yaşından küçük olmalıdır (on yaş dâhil, 31.12.2007'den itibaren). Taşıtların yaşı fabrika imal edildiği tarihten sonra gelen ilk takvim yılı esas alınarak hesaplanır. Öğrenci servisleri için 0–10 (10 yaş dâhil), diğer servisler için 30.06.20011 den itibaren) 19 yaş sınırı olacaktır.

Ancak (Okul servis araçları hariç) 15 üstü yaşlı araçlara Servis Aracı Uygunluk Denetim Komisyonu tarafından aracın görülmesi kaydıyla Servis Aracı Uygunluk belgesi verilebilir. (geçiş sürecinden sonra) Öğrenci servisleri için 10 yaşını dolduran aracın, onuncu yaşını, diğer servisler için 20. yaşını dolmasını takip eden yılın başından itibaren 3 ay içinde değiştirilmesi zorunludur. Bu süreçte makul bir mazereti olmadığı halde aracını değiştirmeyen işleticinin Güzergâh Kullanım İzin Belgesi iptal edilir.

b-) Klima (2010 yılından itibaren zorunludur.)

c-) Emniyet kemeri 2 noktalı otomatik ve manuel olabilir. (yolcu ve sürücü)

d-) Hidrolik Direksiyon

e-) AB standartlarına uygun olmak üzere UKOME'nin takdir edeceği geçiş sürecinden sonra taşımacılığa alınacak araçlarda, Bedensel Engelli yolcuların inip binmelerini kolaylaştırıcı kaldırım seviyesinde alçak tabanlı olma şartı aranacaktır.

Servis Araçlarının Uyması Gereken Kurallar:

Madde-16

a-) Araç içerisinde ilk yardım malzemelerinin bulunduğu sağlık çantası ve trafik seti bulundurulması zorunludur.

- b-)** Araçların kapıları sürücüler tarafından açılıp kapatılabilecek şekilde otomatik olmalıdır. Olmayanların da en geç 2008 yılı sonuna kadar araçlarını uygun hale getirmeleri zorunludur.
- c-)** Araç cinsine göre minibüslerin asgari 6 kg.lık bir adet, otobüslerin ise asgari 6 kg.lık iki adet yangın tüpü bulundurması zorunludur. Ayrıca bu yangın tüplerinin her yıl kontrolü yapıldığına dair yetkili servis onayı olmalıdır.
- d-)** Umum servis araçlarının rengi Beyaz olup, ihtiyaridir.
- e-)** Gerektiğinde ilgili meslek odası, okul veya işyeri ve öğrenci velileriyle haberleşebilmek için şoförün şahsına ait olmayan araca ait mobil telefon bulunmalıdır. Bu telefon numarası Güzergâh İzin Belgesine de yazılır.
- f-)** Kanunlara, kamu düzenine ve genel ahlaka aykırı olmamak kaydıyla Ticari Araçlarda Reklâm Bulundurulması Hakkında Yönetmeliği çerçevesinde, TUHİM' den görüş alınarak Kentsel Tasarım Müdürlüğünün onayıyla izin verilen reklâmlar, İBB Reklâm Yönetmeliğinde belirtildiği gibi, trafikte seyir güvenliği açısından tavan ön-arka yüzey ve camlar hariç araç yüzeyinin % 5'ini geçemez. (Firma, oda, koop, ünvanı hariç)

Öğrenci Servis Taşımacılığında Kullanılan Araçlarda Aranılan Şartlar:

MADDE-17

- a-)** Araçların ön camına hizmet verilen eğitim kurumunun ve hizmeti gören gerçek veya tüzel kişinin adının yazılı olduğu TUHİM' den alınan onaylı hologramlı tabelanın asılması zorunludur.
- b-)** Okul servis araçlarının arkasında "**OKUL TAŞITI**" yazısını kapsayan numunesine uygun renk, ebat ve şekilde reflektif bir tabela bulundurulmalıdır.
- c-)** Okul servis aracının arkasında, öğrencilerin iniş ve binişleri sırasında yakılmak üzere en az 30.cm çapında kırmızı ışık veren bir lamba bulunmalı ve bu lambanın yakılması halinde üzerinde siyah renkte büyük harflerle "**DUR**" yazısı okunacak şekilde tesis edilmiş olmalı, lambanın yakılıp söndürülmesi tertibatı fren lambaları ile ayrı olmalıdır.
- d-)** Okul servis aracı olarak kullanılacak taşıtlarda, öğrencilerin kolayca yetişebileceği camlar ve pencereler sabitlenmiş olmalı, iç düzenlemesinde demir aksam açıkta olmamalı, varsa yaralanmaya sebebiyet vermeyecek yumuşak bir madde ile kaplanmalıdır.
- e-)** Okul servis araçlarında Karayolları Trafik Yönetmeliğinde belirtilen standart, nitelik ve sayıda araç, gereç ve malzemeler her an kullanılabilir durumda bulundurulmalıdır.
- f-)** Okul servis araçlarının kapıları şoför tarafından açılıp kapatılabilecek şekilde otomatik (Havalı, Hidrolikli v.b.) olabileceği gibi; araç şoförleri tarafından elle kumanda edilebilecek şekilde (Mekanik) de olabilir. Otomatik olduğu takdirde, kapıların açık veya kapalı olduğu şoföre optik ve/veya akustik sinyallerle intikal edecek şekilde olmalıdır.
- g-)** Okul servis aracı olarak kullanılacak taşıtlar temiz, bakımlı ve güvenli durumda bulundurulmalı ve altı ayda bir bakım ve onarımları yaptırılmakla birlikte; taşıtların cinsine göre Karayolları Trafik Yönetmeliğinin öngördüğü periyodik muayeneler yaptırılmış olmalıdır.
- h-)** Araçların İmal, Tadil ve Montajı Hakkındaki Yönetmelik hükümlerine göre tayin edilen ve o araca ait tescil belgelerinde gösterilen oturacak yer adedi, aracın içerisine görülebilecek bir yere yazılarak sabit şekilde monte edilecektir.
- ı-)** Kamu kurum ve kuruluşları ile gerçek veya tüzel kişi ve kuruluşlara ait okul servis aracı olarak teçhiz edilmiş araçlar, taahhüt ettikleri öğrenci taşıma hizmetlerini aksatmamak kaydıyla, diğer servis taşıma hizmetlerinde de kullanılabilir. Ancak, bu taşıma esnasında okul servis araçlarına ait ışıklı işaretlerin şoförler tarafından kullanılması yasaktır.
- i-)** Okul servis aracı; Araçların İmal, Tadil ve Montajı Hakkındaki Yönetmelik ile Okul Servis Araçları Hizmet Yönetmeliği hükümlerine uygun olmalıdır.
- j-)** Bütün ilköğretim araçlarında her öğrenci için bir emniyet kemeri bulundurulacaktır.

Personel Servis Taşımacılığında Kullanılan Araçlar:

MADDE-18

a-) Araçların ön ve arka sağ camına hizmeti gören gerçek veya tüzel kişinin adının yazılı olduğu TUHİM' den alınan onaylı hologramlı tabelanın asılması zorunludur.

b-) Araçların ön camına hangi kurumun personel servisi olduğunu ve taşımacılık yapacağı güzergâhın başlangıç ve sonuç noktalarını gösterir yerlere beyaz zemin üzerine mavi renkte yazılı, 20×35 cm ebadında plastik tabela asılacaktır.

c-) Araçların ön ve arka kısımlarında Personel Servisi ibaresi yazılı tabela asılı olacaktır.

ÖRNEK:

ŞİRKET ADI : X Ltd. Şti.-Personel Servisi

GÜZERGÂH : Kartal-İkitelli

Turizm Servis Taşımacılığında Kullanılan Araçlar:

MADDE-19

—Hangi gerçek ya da tüzel kişiliğe ait olduğunu gösterir, TURSAB tarafından verilen bilgi levhası.

ÖRNEK:

ŞİRKET ADI : X Turizm Ltd. Şti.

HİZMET ETTİĞİ KURUM : X Oteli

Ücretsiz Servis Taşımacılığında Kullanılan Araçlar

GENEL

MADDE-20

—GPS takip sistemi İBB tarafından teknik alt yapının hazırlanması halinde uygulanacaktır. (Bütün servis araçları için)

a- Şehirlerarası Yolcu Taşımacılığı Yapan (Kara, Deniz, Hava) Şirketler Adına hizmet veren Yolcu Taşıma Servis Araçları

1-) Araçların ön ve arka sağ camına hizmeti gören gerçek veya tüzel kişinin adının yazılı olduğu TUHİM' den alınan onaylı hologramlı tabelanın asılması zorunludur.

2-) Araçların ön camına hizmet verilen kurumun ve taşımacılık yapacağı güzergâhın başlangıç ve bitiş noktalarını gösteren, beyaz zemin üzerine mavi renkte yazılı, 20×35 cm ebatlarında plastik tabela asılacaktır.

GERÇEK VEYA TÜZEL KİŞİ ADI : X Turizm Ltd. Şti.

HİZMET ETTİĞİ KURUM : X Firma

GÜZERGÂH : Avcılar-Sefaköy-Halkalı

Şehirlerarası yolcu taşımacılığı yapan otobüs firmalarının servis araçlarının ön ve arka camlarına hangi firmanın servis araçları olduğunu gösterir bilgi levhası asılacaktır.

b- Alış-Veriş ve Ticaret Merkezleri Adına Hizmet Veren Müşteri Servis Araçları

1. Araçların ön ve arka kısmına hizmeti gören gerçek veya tüzel kişinin adının yazılı olduğu TUHİM' den alınan onaylı hologramlı tabelanın asılması zorunludur.

Araçların ön camına hangi şirketin müşteri servisi olduğunu ve taşımacılık yapacağı güzergâhın başlangıç ve bitiş noktalarını gösteren yolcu indirme bindirme noktaları tabelaya yazılarak asılacaktır.

Ön ve Arka Tabela Örneği:

ŞİRKET ADI : Carrefour Ücretsiz Müşteri Servisi

GÜZERGÂH : Ümraniye-Bostancı (yolcu başlangıç-bitiş noktaları)

Servis Aracı Geçici Güzergâh Kullanım İzin Belgesi Müracaatında İstenen Evraklar:

Genel Şartlar (Ek-1)

EK-1’de istenen evraklar eksiksiz olarak TUHİM’e teslim edilmesine müteakip 1-10 gün içerisinde teslim edilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM Özel Şartlar ve Uygulama Esasları

Özel Şartlar (Ek-2)

MADDE-21

a-) İç tavan yüksekliği 180–200 cm’den daha yüksek veya alçak olmayacaktır.

b-) Servis araçları **Madde 15**’de belirtilen, standartlara uygunlukları konusunda teknik muayeneye tabi tutularak **‘SERVİS ARACI UYGUNLUK BELGESİ’** alacaklardır.

c-) Servis Aracı Uygunluk Belgesi

—Aracı imal eden firmanın yetkili servislerinden,

—İBB İsbak AŞ’ den

—Karayolları Trafik Muayene İstasyonlarından

—Sanayi ve Ticaret Bakanlığında yetkili almış servislerden (Mekanik, Elektrik, Motor, boya, vb. servisleri bünyesinde bulunduran) alınabilir.

d-) Servis Aracı Uygunluk Belgesini alamayan servis taşımacısı, aracındaki Teknik Komisyonun belirlediği eksikleri 15 gün içinde tamamlaması veya 1 ay içinde başka bir araç getirerek taşımacılığa koyması zorunludur. Uygun olmadığı tespit edilen servis aracı bu sürede çalıştırılmaz.

MADDE-22

Belediye alacaklarının tahsili ile ilgili yapılacak işlemler:

1608 sayılı kanuna göre uygulanacak para cezaları, Zabıta Müdürlüğü tarafından ilgili Tebligat Kanunu hükümlerine göre uygulanır. Bu süre içerisinde ödeme yapmayanlardan 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsili Usulü Hakkındaki Kanun hükümlerine göre tahsilât yapılır.

Öğrenci Servis Taşımacılığı Ücret Tarifesi Uygulama Esasları:

MADDE-23

a-) Ücret belirlenirken mesafe olarak ev ve okul arasında ulaşılabilir en yakın otobüs ve minibüs güzergâh uzunluğu dikkate alınacaktır. Ancak hat üzerinde Otobüs, Minibüs güzergâhı yok ise, ev ile okul arasındaki ulaşılabilir en yakın mesafe dikkate alınacaktır.

b-) Belirlenen ücretler gidiş-dönüşleri kapsar.

c-) Alınan ücret karşılığı fatura verilmesi zorunludur.

d-) Yarıyıl tatili ücreti konusunda alınan UKOME kararı uygulanır. (23.02.2006 tarih ve 2006/3–1 sayılı UKOME Kararı.)

e-) Esnaf Odaları Birliği tarafından hazırlanan ücret tarifeleri UKOME’ ye sunulmak üzere TUHİM’ e gönderilir TUHİM bu teklifi ilgili Esnaf Odaları Birliği ile değerlendirerek UKOME’ ye taşır. UKOME Kararı uygulanır. UKOME tarafından uygun görülmesi halinde onaylanarak yürürlüğe girer. Belirlenen ücret tarifesi UKOME Kararının uygulanacağı yeni ücret tarifesi belirlenene kadar geçerlidir.

f-) Belirlenen ücretler devlet okulları ile özel okulların tümünü kapsar.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Denetim ve Yaptırım

Denetim

MADDE-24

Servis Taşımacılığı Yapan Gerçek veya Tüzel Kişilerin Uyması Gereken Yasal Zorunluluklar

- a-)** Servis taşımacılığı amacı ile kurulmuş firmalar, bünyelerinde çalıştıracakları araçlardan sorumludur.
- b-)** Söz Konusu firmalar gerek özmal gerekse sözleşmeli olarak çalıştıracakları araçlarla ön sözleşme yaptıktan sonra söz konusu araçların güzergâh izin belgelerini almış olmalarını sağlamakla yükümlüdür. Yapılan denetlemelerde güzergâh kullanım izin belgesi almamış araçları firma adına çalıştıran şirketlere, tespiti halinde, araçlara uygulanan yaptırım uygulanır.
- c-)** Bünyesinde 20 (yirmi) araçtan fazla servis aracı çalıştıran firmaların kendi bünyelerindeki sözleşmeli ya da kiralık araçların trafik kurallarına uymalarını denetlemek maksadı ile 20 – 50 araca sahip firmalar için 1 araç olmak üzere, araç sayısı fazla olan firmalar için her 50 (elli) araç için 1 (bir) denetim aracı bulundurma zorunluluğu vardır.
- d-)** Servis taşımacılığı amacı ile kurulmuş firmalar çalıştırdıkları araçların maksimum % 5 oranında ek yedek araç (asgari 20 araç çalıştırıyorsa) çalıştırma istekleri dikkate alınır.
- e-)** Servis taşımacılığı yapan araçlar ile şoförleri bu yönerge hükümlerine göre, aşağıdaki kurum görevlilerince denetlenebilir.
- 1-) Emniyet Görevlileri
  - 2-) Jandarma Komutanlığı Trafik ekipleri,
  - 3-) Ulaştırma Bakanlığı Bölge Müdürlüğü görevlileri (Karayolları Taş. Kanununa giren konularda
  - 4-) İBB TUHİM tarafından belirlenen Müdürlük denetim görevlileri.
  - 5-) İBB Zabıta Görevlileri
  - 6-) Ayrıca İBB adına denetim görevi verilen elemanlar (Bu görevliler, TUHİM tarafından verilecek Denetçi Belgesi ile denetim yaparlar.),
  - 7-) Esnaf Odaları, İTO, İstanbul Umum Servis Aracı İşletmecileri Esnaf Odası ve Servis Taşıyıcıları Odası temsilcileri (TUHİM tarafından verilecek belge ile)
- f-)** Denetimlerde tespit edilen eksikler rapor haline getirilir ve ayrıca bu hususlar teftiş defterine işlenerek taşımacıya tebliğ edilir ve düzenlenen tespit raporunun bir sureti yönerge gereğince gerekli yaptırımların uygulanması için TUHİM' e gönderilir.
- g-)** İdari para cezaları Kabahatler Kanunu, Karayolları Trafik Kanunu ve Yönetmeliği, Karayolu Taşıma Kanunu ve Yönetmeliğinin ilgili hükümleri çerçevesinde uygulanır.
- h-)** Toplu Ulaşım Komisyonu'nun kararlarıyla kesinleşen yaptırım hükümleri liste halinde, ilgili Esnaf Odaları ve İTO aracılığıyla taşımacılara tebliğ edilir. Taşımacılar tebligatı aldıktan sonra, 15 gün içinde yaptırım tutarlarından idari para cezaları 1608 sayılı hükümleri uyarınca İBB Gelirler Müdürlüğü veznesine peşin olarak ödemek zorundadırlar.
- ı-)** Yaptırım bedellerini süresinde ödemeyen taşımacılara o araca ait cezayı ödeyinceye kadar Güzergâh İzin Belgesi verilmez ve tahsilât aylık kanuni gecikme cezasıyla birlikte tahsil edilir.
- i-)** Toplu Ulaşım Komisyonu, yüklenici veya işletmecilerden, hizmetleri esnasında toplu taşımacılık hizmetini zora sokan, genel ahlak değerlerini zedeleyen, toplumda infial uyandıran hareketlerde bulunmak, ülke ve ilimizin prestijini bozan devlet güvenliğini olumsuz etkileyecek hareketlerde bulunduğu kanaat getirenlerin araçları 1 günden 90 güne kadar taşımacılık hizmetinden men edilebilir. (Yap. Cetveli.17)

Toplu Ulaşım Komisyonu

MADDE-25

- a-)** Yüklenici ve İşletmeciler veya şoförün bu yönerge esaslarına aykırı tutum ve davranışları nedeniyle düzenlenen raporların değerlendirilmesi, yönergenin uygulanması nedeniyle doğabilecek ihtilafların ve anlaşmazlıkların incelenerek UKOME' ye sunulması, yine yönergede tarif edilmeyen hususlarda

yapılacak işlemlerin belirlenmesi ve UKOME' ye sunulması için; TUHİM'den 3 (üç), Emniyet Müdürlüğünden 1 (bir), İl Jandarma Komutanlığından 1 (bir), Esnaf Odaları Birliğinden 1 (bir) ve İTO'dan 1 (bir) üye olmak üzere 7 (Yedi) kişiden oluşan bir komisyon görev yapar, okul servis araçları ile ilgili şikâyetlerin görüşüleceği komisyon toplantılarına İl Milli Eğitim temsilcisi davet edilir.

b-) Komisyon Başkanı TUHİM Müdürü olup, kararlar oy çokluğu ile alınır. Başkanın oyu eşitlik halinde çift sayılır.

c-) Komisyon en az ayda bir rutin olmak üzere, ihtiyaç olduğunda TUHİM'in çağrısı üzerine toplanarak önceden belirlenmiş olan gündemdeki konuları görüşür ve karara bağlar.

d-) Toplu Ulaşım Komisyonunun sekreteryasını TUHİM yürütür.

Tebliğat Adresi

MADDE–26

Yüklenici veya İşletmeciler kendilerine yapılacak tebligata esas olarak tebligat adresini, kendisi ile istihdam ettikleri personelin ikametgâh adreslerini ve değişiklik olduğu takdirde yeni adresleri, 30 (otuz) takvim günü içinde TUHİM' e yazılı olarak beyan etmek zorundadır.

İtiraz

MADDE–27

Yüklenici ve İşletmeciler bu yönerge hükümlerine göre verilmiş yaptırımlar hakkında, bildirim tarihinden itibaren 15 (onbeş) gün içinde bedelini ödemek kaydıyla itiraz edebilirler. İtiraz üzerine Toplu Ulaşım Komisyonunca verilmiş olan karar taşımacıya 1 (Bir) ay içerisinde tebliğ edilir. İtiraz uygun bulunursa ödenmiş olan yaptırım bedeli ilgisine iade edilir.

Yaptırımı Gerektiren Fiiller

MADDE–28

1) Aşağıdaki fiillerin vukuu halinde yaptırım hükümleri uygulanır.

a-) TUHİM' den Güzergâh Kullanım İzin Belgesi almadan çalışmak.

b-) Araçların ön ve arkasında bilgi levhası bulundurmamak,

c-) İstiap haddinden fazla yolcu taşınması ve ayakta yolcu almak,

d-) Araçların arka camının sağ alt köşesinde (TUHİM) şikâyet ve danışma telefonlarını yazılı bulundurmamak,

e-) Belediyece konulan yön ve işaret levhalarına uymamak,

f-) Öngörülen yazı ve levhalar, Belediye onayı ile izin verilen reklâm bilgileri dışında servis araçlarının içinde ve dışında başka yazı ve aksesuar bulundurmamak,

g-) Trafik akışını engelleyici şekilde toplu taşıma araçlarını sevk ve idare etmek, emniyet şeridi ve özel tahsisli yolları kullanmak,

ğ-) Taşıma hizmeti sırasında taşıtlarda yüksek sesli müzik sistemleri kullanmak,

h-) Araç içinde, şoför dâhil sigara içilmesi ve ilgili mevzuat gereği araç içerisinde Sigara İçilmez ibareli levha asmamak,

ı-) Güzergâh Kullanım İzin Belgeli araç sahibi gerçek ve tüzel kişilerin Belediye Meclisi ve UKOME'nin aldığı kararlara uymamak,

i-) Araçların iç temizliğinin yapılmamış olması, döşemelerinin yırtık ve kirli olması

j-) Bu yönergede geçen tüm iş ve işlemlere uygun hareket etmemek.

Uygulanacak Yaptırımlar

MADDE–29

- a-**) Bu yönerge hükümlerine aykırı hareket edenler hakkında düzenlenecek zabıt tutanak ve raporlar doğrultusunda Yaptırım Cetvelinde belirtilen hükümler uygulanır.
- b-**) Tahakkuk eden yaptırımlar 30 gün içinde ödenmediği takdirde yasal gecikme faizi ile birlikte tahsil edilir. Önceki yıla ait ödemelerini yapmayan servis araçlarına Güzergâh kullanım izin belgesi verilmez.
- c-**) İzinsiz taşımacılıkta kullanıldığı tespit edilen araçlar taşıma hizmetinden men edilir. Güzergâh Kullanım İzin Belgesi alınmadığı sürece çalışmaları yasaktır.
- d-**) Trafik Ekipleri, Jandarma Trafik, Ulaştırma Bakanlığı Bölge Müdürlüğü görevlileri, (Karayolları Taş. Kanununa giren konularda) İBB TUHİM denetim ve İBB Zabıta ekiplerince yapılan denetimlerde Güzergâh Kullanım İzin belgesi olmadan çalıştıkları tespit edilen araçlar hakkında, gerekli cezai işlem uygulanır. Düzenlenecek izin belgesi için o yılın güzergâh kullanım harcının %50 fazlası alınır.
- e-**) Yaptırımlar araç (Yüklenici ve İşletmeciler adına) plakalarına kesilir
- f-**) Yaptırım Cetvelinde yer alan müeyyideler o yıl için geçerlidir. Her yıl yeniden değerlendirilir.

EK	YAPTIRIM CETVELİ														
NO	YAPTIRIMA ESAS FİİLLER VE YAPTIRIM HAL SIRASI (KADEMESİ)	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	12	13	14	15
1	Güzergâh İzin Belgesi almadan taşımacılık yapmak	2 Gün Taş. Men	3 Gün Taş. Men	7 Gün Taş. Men	K.K. TAŞIMA HİZMETİNDEN MEN										
2	İstihap Haddini aşan ve Ayakta Yolcu veya Yasaklanmış eşya taşımak (yanıcı, patlayıcı)	KARAYOLLARI TRAFİK KANUNUN İLGİLİ HÜKÜMLERİ UYGULANIR.													
3	Sürücünün alkollü, uyuşturucu madde etkisi altında araç kullanması	2918 SAYILI KARAYOLLARI TRAFİK KANUNUNUN 48/5 MADDESİ UYGULANIR.													
4	Yolcuya hakaret etmek, kötü davranmak, Elverişsiz hava şartlarında çalışmamak.	1608 SAYILI KANUN													
5	Mevcut yasalar çerçevesinde olmayan hak aramalar; servis araçları ile birlikte toplu olarak direniş yapmak, taşımacılık yapmamak, taşımacılığı aksatmak, gösteri yapmak, kamu kurum ve kuruluşların önünde yâda yollarda, kavşaklar, köprü alt ve üstlerinde, geçiş noktalarında her türlü izinsiz gösteri yapmak	2911 TOPLANTI VE GÖSTERİ YÜRÜYÜŞ KANUNU İLGİLİ MADDELERİ UYGULANIR.													
6	Hizmet esnasında denetimde bulunan denetim görevlisinin istediği evrakları, bilgileri vermemek; denetim faaliyetini güçleştirmek	1608 SAYILI KANUNUN 1. MADDESİ UYGULANIR.													
7	Ağır Hasarlı veya Bakımsız, Temiz olmayan, Çevreye Zarar verici Gürültü ve Eksoz Gazı yayan Araçla Trafığe çıkmak	2918 SAYILI KARAYOLLARI TRAFİK KANUNUNUN İLGİLİ HÜKÜMLERİ VEYA 5326 SAYILI KABAHAHLER KANUNUNUN 36. MADDESİ UYGULANIR.													
8	UKOME tarafından onaylanan tarife dışında ücret talep edilmesi	1608 SAYILI KANUN UN 151. Mad. Göre 1 aya Kadar TAŞIMA HİZMETİNDEN MEN UYGULANIR.													
9	Trafik Kurallarına Uymayarak Duraklama Yapmak. Trafik Akışını Engellemek	2918 SAYILI KARAYOLLARI TRAFİK KANUNU UYGULANIR.													
10	Görevli personele veya 3. şahıslara hizmet esnasında silahlı saldırıda bulunmak ve yüz kızartıcı suç işlemek	1 Ay Taş. Men	3 Ay Taş. Men	6 Ay Taş. Men	TAŞIMA HİZMETİNDEN MEN										
11	UKOME'nin aldığı kararlara uymamak	5 Gün Taş. Men	10 Gün Taş. Men	20 Gün Taş. Men	K.K. TAŞIMA HİZMETİNDEN MEN										
12	Korsan Servis Taşımacılığı yapan	15 Gün Taş. Men	1 Ay Taş. Men	TAŞIMA HİZMETİNDEN MEN											
13	Sahte Evrak düzenleyenler.	Faaliyetten Men-Cumhuriyet Baş Savcılığına Suç Duyurusu ve Vergi Dairesine Takip Bildirimi													
14	Personel İsim Listesi olmadan veya listede gösterilmiş olanların dışındaki yolcuları taşıyanlar	5 Gün Taş. Men	10 Gün Taş. Men	1 Ay Taş. Men	TAŞIMA HİZMETİNDEN MEN										
15	Yönerge hükümlerine aykırı davranmak	SUÇUN NEV'İNE GÖRE İLGİLİ KANUN VE YÖNETMELİK HÜKÜMLERİ UYGULANIR.													
16	Güzergah İzin Belgesiz Çalışarak Yakalanan Araçlar, Gerekli Cezai İşlem Yapıldıktan Sonra Güzergah İzin Belgesi almak için	Bulduğu Yılın Güzergah İzin Belgesi Harcını %50 Fazlası ile Öder.													
17	Toplu taşımacılık hizmetini zora sokan, genel değerlerini zedeleyen ,toplumda infial uyandıran hareketlerde bulunan,ülke ve ilimizin prestijini bozan ,devlet güvenliğini olumsuz etkileyen, Yüz kızartıcı suç işleyen veya sahtecilik yapanlar	1 gün den 90 güne kadar TAŞIMA HİZMETİNDEN MEN edildiği gibi ,TCK hükümlerince gereği yapılmak üzere Cumhuriyet Savcılığına sevk edilecek													

BEŞİNCİ BÖLÜM Çeşitli Hükümler

İhtilafların Çözümü

MADDE-30

Bu yönergenin uygulanmasından doğacak ihtilafların çözümü için UKOME ile İstanbul Mahkemeleri ve İcra Daireleri yetkilidir.

Saklı Tutulan Hükümler

MADDE-31

Bu yönergede bulunmayan hükümler hususunda ilgili mevzuat (ilgili kanunlar, yönetmelikler vb. ile UKOME ve İTK kararları)hükümleri uygulanır. Bu yönergenin yürürlük tarihinden önce veya sonra alınan UKOME ve İTK kararları geçerlidir. Bu konuda çıkan mevzuat hükümleri saklıdır. Gerekli görülmesi halinde yeni mevzuat (ilgili kanunlar, yönetmelikler vb. ile UKOME ve İTK kararları) çerçevesinde yönergede UKOME Kararı ile değişiklik yapılabilecektir. Bu yönergenin uygulanmasında doğabilecek tereddütler hususunda TUHİM değerlendirme yapabilir.

Yürürlük

MADDE-32

Bu yönerge UKOME tarafından onaylandıktan sonra mahalli bir gazetede yayımlandığı tarihten itibaren yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE-33

Bu yönergenin hükümlerini İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı adına, Toplu Ulaşım Hizmetleri Müdürlüğü yürütür.

SERVİS ARACI GEÇİCİ GÜZERGÂH KULLANIM İZİN BELGESİ MÜRACAATINDA İSTENEN EVRAKLAR

A. Genel Şartlar (ek-1)

B. Özel Şartlar (ek-2)

- 1-) Öğrenci Servis Taşımacılığı İzin Belgesi İçin (ek-2/a)
- 2-) Personel Servis Taşımacılığında İzin Belgesi İçin (ek-2/b)
- 3-) Turizm Servis Taşımacılığında İzin Belgesi İçin (ek-2/c)
- 4-) Ücretsiz Servis Taşımacılığında İzin Belgesi İçin (ek-2/d)
  - a-) Şehirlerarası Yolcu Taşımacılığı Yapan (Kara, Deniz, Hava) Şirketlere Ait Yolcu Taşıma Servis Araçları İçin (ek-d/1)
  - b-) Alışveriş ve Ticaret Merkezlerine Ait Müşteri Servis Araçları İçin (ek-d/2)
- 5-) Kamu Kurum ve Kuruluş Servis Araçları İçin (ek-2/e)

SERVİS ARACI GEÇİCİ GÜZERGÂH KULLANIM İZİN BELGESİ (EK-1) İÇİN ARANAN GENEL ŞARTLAR VE İSTENEN EVRAKLAR:

- a-) Müracaat formu (formda istenen bilgiler doldurulacaktır)
- b-) Motorlu araç tescil ve trafik belgesi
- c-) Vergi levhası fotokopisi
- d-) Aracın Zorunlu Koltuk Ferdi Kaza Sigorta poliçesi fotokopisi
- e-) Araç değişikliği halinde Güzergâh Kullanım İzin Belgesi yenilenir.
- f-) Sosyal Güvenlik kaydı (Bağ-kur, SSK. vs.)
- g-) Göreve yeni başlarken ve 5 yılda bir uyuşturucu madde bağımlılığı, psikolojik ve bulaşıcı hastalıklar yönünden tam teşekküllü bir hastaneden alınacak sağlık raporu. (MEB tebliği uyarınca)
- h-) Araçları kullanmaya yetecek (B-E) Sürücü belgesi (ehliyet) aslı ve fotokopisi veya noter tasdikli fotokopisi (Karayolları Trafik Kanunu)

ı-) Özel Servis Aracı Kontrol Belgesi 1 (Bir) yaşına kadar olan araçlardan istenmez.(not: Bu Belge yetkili servislerden alınacaktır. Örnek Form Ek-1' in içinde görüldüğü gibidir.)

i-) İBB' den alınacak eğitim sertifikası (eğitimlerin tamamlanmasını müteakip istenecektir)

j-) İlgili Oda faaliyet belgesi;

1. Şirketlerde Ticaret Odasından (son 6 ay içinde)

2. Şahıslarda bağlı buldukları odadan (son 6 ay içinde)

3. İlgili oda; (son 6 ay içinde) Şoförün ehliyet fotokopisini ve 2 adet fotoğraf alarak Servis Aracı Kullanım Belgesini düzenleyerek, TUHİM'in onayına sunar. Onaylanan belgeler ilgili odalar tarafından üyelerine dağıtılır.

k-) Sabıka kaydı (son 6 ay içinde alınmış olmalı)

l-) İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nin banka hesabına yatırılmış dekont

1. Aracın el değiştirmesi halinde güzergâh harç bedeli iade edilmez, yeni araç sahibi şayet personel servis taşımacılığına devam edecekse yeniden güzergâh belgesi almak zorundadır.

2. Her türlü belge almak için para yatırıp da 2 ay içerisinde belgesini almayan veya müracaatta bulunmayanların harç bedeli iade edilmez, her hangi bir işlem yapılamaz ve İBB' ye irat kaydedilir.

ÖZEL ŞARTLAR (EK-2)

A-Öğrenci Servis Taşımacılığı İzin Belgesi İçin İstenen Evraklar (Ek-2/A):

a. Başvuru Formu

b. Araç sahibi şirket veya turizm firması faaliyet belgesi.

c. Okul servis aracı kiralama komisyonları ile ekte örneği bulunan imzalanmış, mühürlenmiş okul servis aracı sözleşme örneği.

ç. Ruhsat fotokopisi (Aslı ile birlikte)

d. Aracın zorunlu mali sigorta poliçesi.

e. Şoför evrakları

1.Ehliyet fotokopisi

2.Savcılık kağıdı (Son altı aylık)

3.Sürücü ceza puan dökümü (son iki aylık trafik veya Egm.gov.tr internet adresinden)

f. Rehber personelin başvuru formunda beyanı ve kimlik fotokopisi.

g. Banka dekontları (Reklam varsa reklam ücret dekontu ve harc makbuzu)

26.08.2010 tarih ve 2006/6-5A sayılı UKOME Kararı ile düzenlenmiştir.

a.

1. Anaokulu ve ilköğretim okulu statüsünde öğrencilerin taşındığı okul servis araçlarında çalışacak rehber personelin taşınması gereken şartlar ve rehber personelden istenecek evraklar;

a. Nüfus cüzdanının okunaklı aslı ve fotokopisi veya nüfus kayıt örneği

b. Rehber personelin 22 yaşını doldurmuş olması

c. Rehber personelin en az lise (ilköğretim okulu) mezunu olduğunu gösterir resmi belgenin aslı ve fotokopisi veya noter onaylı sureti

d. Rehber personelin TCK 102, 103, 104, 105, 109, 179/3, 188, 190 ve 227 ile 765 sayılı eski Türk Ceza Kanununun 403, 404, 414, 415, 416/1-2-3, 418/1, 429, 430, 431, 432, 435, 436 ve 572/2 nci maddelerindeki suçlardan hüküm giymemiş olmaları gerekir. (ile ilgili hüküm maddelerinden affa uğramış dahi olsa hüküm giymediğini gösterir son 6 ayı geçmemiş sabıka kaydı)

2. Okul servis şoförlerinden;

a. Nüfus cüzdanının okunaklı fotokopisi ve aslı veya nüfus kayıt örneği

b. Ayrıntılı sürücü belgesi sicil kaydını gösterir Emniyet Müdürlüğü Trafik Birimlerinden alınmış onaylı belge (aslı)

c. Tck 102, 103, 104, 105, 109, 179/3, 188, 190 ve 227 ile 765 sayılı eski Türk Ceza Kanununun 403, 404, 414, 415, 416/1-2-3, 418/1, 429, 430, 431, 432, 435, 436 ve 572/2 nci maddelerindeki suçlardan hüküm giymemiş olmaları,

d. Asli kusurlu ve bilinçli taksirli olarak ölümlü trafik kazalarına karışmamış olması

e. Alkollü araç kullanma nedeniyle sürücü belgeleri geri alınmamış olması (Okul Serv. Ar. Hiz. Yön. Madde-8/f)

f. Hız kuralını ihlal etmeleri sebebiyle sürücü belgeleri geri alınmamış olması (Okul Serv. Ar. Hiz. Yön. Madde-8/f)

B-Personel Servis Taşımacılığında İzin Belgesi (Ek-2/B):

1. Sözleşme(arac kiralık ise)

2. Şirket ile taşıma hizmeti alan kurum (firma) arasında sözleşme (hizmet süresini gösterir bölümünün fotokopisi)

C-Turizm Servis Taşımacılığında İzin Belgesi (Ek-2/C)

Araçlarda Aranacak Şartlar;

1- Araçların en fazla (10) on yaşında olması

2- Araçlarda klima zorunludur.

3- Araçlarda ferdi koltuk sigortası yaptırılması zorunludur.

İstenilecek Evraklar;

1- Başvuru Formu

2- Araç ruhsatının fotokopisi

3- Şirket, Turizm Firması ve Araç Tescil Belgesi Sahibi adına faaliyet belgesi.

4- Araç Şöförünün;

a) Ehliyet Fotokopisi (Aslı ibraz edilecek)

b) Sürücü belgesi ceza puanı ve iptali sorgulaması dökümü. (Son iki (2) aylık)

(://www.turkiye.gov.tr/ internet adresi veya Trafikten)

5- Aracın Zorunlu Mali Sigorta Poliçesi fotokopisi.

6- Banka Dekontu (Araçta reklam varsa reklam ücreti ödeme dekontu ve harç makbuzu)

7- Otel, Tur, ve Turizm firması veya seyahat acenteleri ile yapılan sözleşmeler ve faaliyet belgeleri

D- Ücretsiz Servis Taşımacılığında İzin Belgesi (Ek-2D)

1.Şehirlerarası Yolcu Taşımacılığı Yapan (Kara, Deniz, Hava) Şirketlere ait Yolcu Taşıma Servis Araçları (Ek-D/1)

a. Otogar Müdürlüğünün üst yazısı (aslı)

b. D-1 ve D-3 yetki belgesi

c. Sözleşme (araç kiralık ise)

d. Trafik tescil belgesinde araç cinsinin “minibüs” veya yolcu kapasitesi 27’ye kadar olan “otobüs” olması

2. Alışveriş ve Ticaret Merkezlerine Ait Müşteri Servis Araçları (Ek-D/2)

a. Sözleşme(arac kiralık ise)

b. Araç ruhsatı aslı ve fotokopisi veya noter tasdikli sureti

E- Kamu Kurum ve Kuruluş Servis Araçları (Ek-2/E)

1. Sözleşme(arac kiralık ise)

2. Taşımacı ile taşıma hizmeti alan kurum (firma) arasında sözleşme

3. Taşınacak kurumun, taşıma yapacak araçların plakalarını belirten üst yazısı

4. Araç sürücülerinin Türk Ceza Kanununun 102, 103, 104, 105, 109, 179/3, 188, 190 ve 227 ile 765 sayılı eski Türk Ceza Kanununun 403, 404, 414, 415, 416/1-2-3, 418/1, 429, 430, 431, 432, 435, 436 ve 572/2 nci maddelerindeki suçlardan hüküm giymemiş olmaları,

SERVİS ARACI UYGUNLUK BELGESİ (EK- 3)
ÖZEL SERVİS ARACI UYGUNLUK TESPİT BELGESİ

ARAÇ SAHİBİ :..... İŞLEM TARİHİ :.....

ARAÇ PLAKASI :..... İŞLEM SAYISI :.....

ARAÇ MODEL :.....

YETKİLİ SERVİS TARAFINDAN
DOLDURULACAKTIR

Sıra NO	AÇIKLAMA	UYGUN	GÖRÜLEN AKSAKLIK
1	Kaporta Düzgün olacaktır.		
2	Dış görünüş itibari ile boyalı ve bakımlı olacaktır.		
3	Camlarda kırık yada çatlak bulunmayacaktır.		
4	Dış yüzeylerde tehlike oluşturacak biçimde aksesuarlar bulunmayacaktır.(Antenler bu kapsamda değerlendirilir.)		
5	Araçın içi temiz, koltukları düzenli ve beresiz olacak pelüş bulunmayacaktır.		
6	Mevcut lastikleri ile aynı ebatta yedek lastiği bulunacak bu lastik yolcuların oturmasını engellemeyecektir.		
7	İç göstergeler düzenli çalışır durumda olacaktır.		
8	Işıklandırma için yeterli sayıda lamba çalışır durumda olacak, ancak lambalar renkli olmayacaktır.		
9	Bütün kapılar düzenli açılır kapanır durumda olacak araçların kapıları sürücü tarafından açılacaktır.		
10	Egzozu ve susturucusu zedelenmemiş olacak yerine iyi tespit edilmiş olacak ve çalışırken gürültü yapmayacaktır.		
11	Park lambaları stop lambaları “uzun ve kısa huzmeleri “düzenli çalışır ve ayarlanmış durumda olacaktır.		
12	Farlar sarı veya başka renk far olmayacaktır.		
13	Yağ kerteri, hidrolik deposu, şanzıman ve defransiyelden kaçak niteliğinde yağ sızması olmayacaktır.		
14	Frenleri tam, gıcirtısız ve dengeli tutulabilir durumda olacaktır(gereğinde fren balataları tekerlek çıkartılarak kontrol edilir.)		
15	Lastikler dışarıdan görülen bombe yâda çatlak bulunmayacak ve lastik diş derinliği 1/2 den az olmayacaktır.		
16	Devri daim ve gergi (ekzantrik) kayışları liflenmiş yâda çatlak olmayacaktır.		
17	Soğutma sisteminin hortumları aşırı yumuşamış olmayacaktır.		
18	Rot ayarları yapılmış olacak, Rot ve rotillerde boşluk bulunmayacaktır.		
19	Karayolu trafik kanunun uygun gördüğü nitelikte reflektörleri, yangın söndürücüsü, çekme halatı, takozu ve ilkyardım çantası bulundurulacaktır.		
20	Araçların kornaları havalı korna olmayacaktır.		
21	Araçın yaşı ( )dır .		

KOMİSYON BAŞKANI

ÜYE

ÜYE

ÜYE

Çalışabilir
Çalışmaz

YETKİLİ SERVİS
KAŞE-İMZA

Not: Bu belge, Büyükşehir belediyesinin olduğu illerde Büyükşehir belediyelerince diğer il ve ilçelerde ise il/ilçe trafik komisyonlarınca onaylanarak verilir.

Servis Araçları Yönergesi

33 (Otuzüç) madde ile

Servis Aracı Geçici Güzergâh Kullanım İzin Belgesi Müracaatında İstenen Evraklar Genel Şartlar (Ek-1),

Özel Şartlar (Ek-2), Servis Aracı Uygunluk Belgesi (Ek-3)

ve 19 (Ondokuz) sayfadan oluşmaktadır.